

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

سازمان آموزش پرورش استثنایی

کامل راهنمای معلم درس عربی زبان قرآن ۲

پایه یازدهم « کاروانش »

« گروه جسمی - حرکتی »

معاونت برنامه ریزی آموزشی و توانبخشی

سال تحصیلی ۹۸-۹۹

فهرست

۳	سخنی با همکاران
۵	الدّرس الخامس
۱۲	الدّرس السادس
۱۴	آزمون نیمسال اوّل
۲۲	الدّرس السابع
۲۹	الدّرس الثامن
۴۰	آزمون نیمسال دوّم
۴۴	طرح درس سالانه

بسمه تعالی

سخنی با همکاران

سپاس و ستایش خداوند منان را که بار دیگر فرصتی در اختیار ما قرار داد تا بتوانیم کاری هر چند کوچک در جهت خدمت به دانش‌آموزان عزیز جسمی - حرکتی انجام دهیم. در این جزوه تلاش شده است تا با ارائه راهکارهای مناسب دانش‌آموزان را هر چه بیشتر به فراگیری درس عربی ترغیب نمائیم.

از آنجا که اساس تألیف در تمامی بخش‌های کتاب مبنی بر ساده‌سازی و جدّایت است لذا بزرگترین مسئولیت معلّم این است که با هنرمندی کتاب را به ساده‌ترین روش به دانش‌آموزان تدریس نماید، کتاب درسی باید به صورت کامل تدریس گردد. هنر معلّم علاقه‌مند کردن دانش‌آموز نسبت به درس عربی است. لذا از طرّاحی سؤالات معماگونه خودداری شود و سؤالات حتماً از داخل کتاب باشد. درس‌های عربی مانند زنجیری هستند که هر حلقه‌ی آن نیازمند ارتباط با حلقه‌های دیگر است. در واقع هر درس پیش‌نیازی برای درس بعدی می‌باشد.

یکی از شیوه‌هایی که به آسان شدن درس عربی کمک می‌کند پیش‌مطالعه می‌باشد. پیش‌مطالعه درس عربی و مطالعه‌ی کلمات جدید و ملاحظه‌ی متون جدید، تصویر بهتری از درس در کلاس ایجاد می‌کند، به گونه‌ای که با انجام این روش بهتر می‌توان در یادگیری درس مشارکت و فعالیت داشت. در رابطه با یادگیری مکالمه و روان‌خوانی دروس، یکی از بهترین شیوه‌ها روان‌خوانی متون است. مهارت روان‌خوانی از مهارت‌های مهم یادگیری یک زبان محسوب می‌شود. پس از یادگیری کلمات جدید درس، دانش‌آموزان باید نسبت به روان‌خوانی متن درس اقدام نمایند. باید سعی شود اشتباهات دانش‌آموزان به حداقل رسانده شود. متن درس هر چه بیشتر خوانده شود در یادگیری مؤثر است. دانش‌آموزانی که روان‌خوانی بهتری دارند یادگیری آنها در درس عربی به مراتب بیشتر است.

در ترجمه متن هر درس معمولاً کلماتی جدید وجود دارد. برای فهمیدن معنای این واژه‌ها و

یادگیری کلمات جدید هر درس که نقش بسیار مؤثری در فراگیری درس دارد یادگیری این کلمات ضروری است.

«راهکارهایی برای ایجاد انگیزه در دانش آموزان»

- ۱- اهداف یادگیری زبان عربی برای دانش آموزان تعیین شود.
- ۲- تشویق دانش آموزان به تهیه روزنامه دیواری به زبان عربی
- ۳- دادن مسئولیت تدریس بعضی از دروس یا ترجمه بخشی از متون عربی به دانش آموزان
- ۴- تشویق به جملات کوتاه عربی هر چند جمله‌ها بدرستی بیان نشود.
- ۵- ایجاد نگرش مثبت در بین خانواده‌ها در مورد ضرورت یادگیری زبان عربی برای فهم بیشتر قرآن و دیگر متون دینی و ارتباط زبان عربی با فارسی و نقش عربی در فهم بهتر زبان فارسی
- ۶- استفاده از دانش آموزان ممتاز به عنوان همیار معلم در امر آموزش

این مکمل، با تلاش همکاران محترم شاغل در اداره آموزش و پرورش استثنایی شهر تهران خانم مهناز زینالی، خانم تهمنه احمدی و خانم مریم عظیمی باغبانان تالیف و تدوین شده است.

به منظور بالا بردن سطح کیفی این مکمل، از همکاران درخواست می‌شود تا نظرات، پیشنهادات و انتقادهای خود را به این سازمان ارسال نمایند.

الدَّرْسُ الْخَامِسُ

هَذَا خَلَقَ اللَّهُ (لقمان ۱۱)

اهداف درس:

- ۱- یادگیری متن درس
- ۲- آموزش لغات معجم
- ۳- آموزش جمله فعلیه و جمله اسمیه
- ۴- یادگیری فعل، فاعل، مفعول، مبتدا و خبر
- ۵- یادگیری صفت و مضاف الیه

روش پیشنهادی:

- ۱- ایجاد انگیزه (لغات درس را به مدت ۱۵ دقیقه بخوانند و بصورت گروهی تکرار نمایند).
  - ۲- پیشنهاد می‌شود که آیه اول درس به همراه تصویر برای دانش‌آموزان توضیح داده شود. « قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ » (العنكبوت ۲۰) تصویری در مورد طبیعت و قدرت خداوند و زیبایی‌هایی که در اعماق دریا وجود دارند و از دانش‌آموزان خواسته شود خاطرات خود را با موضوعات علمی که برایشان جالب بوده در کلاس بیان نمایند.
- متن درس توسط معلم روخوانی شود و با کمک دانش‌آموزان ترجمه شود.

اعلموا

الجملة الفعلية و الجملة الاسمية

اجزای تشکیل دهنده جمله شامل اسم، فعل، حرف می‌باشد. انواع جمله در زبان عربی عبارتست از:

الف) جمله فعلیه: جمله‌ای که با فعل شروع می‌شود.

مثال: يَغْفِرُ اللَّهُ الذُّنُوبَ. (خداوند گناهان را می‌آمرزد).

جمله بالا با فعل «يَغْفِرُ» شروع شده است.

ارکان جمله فعلیه شامل: فعل + فاعل + گاهی مفعول

يَغْفِرُ اللَّهُ الذُّنُوبَ

فعل: کلمه‌ای است که بر انجام کاری یا داشتن حالتی در گذشته، حال یا آینده دلالت می‌کند.
فاعل: انجام دهنده کار یا دارنده حالت است.

مفعول: اسمی است که در زبان عربی معمولاً پس از فاعل می‌آید که کار، بر آن انجام می‌شود.
نکته (۱): برای تشخیص فاعل و مفعول در جمله بهتر است ابتدا از ترجمه جملات عربی استفاده شود. از (چه چیزی - چه کسی - چه چیزی را - چه کسی را) می‌تواند استفاده نماید و سپس دانش آموز روی جمله عربی بتواند فاعل و مفعول را پیدا کند.

نکته (۲): اعراب فاعل مرفوع ^ء و اعراب مفعول منصوب است ^ـ

ب) جمله اسمیه: جمله‌ای که با اسم شروع می‌شود.

اللَّهُ يُعْفِرُ الذُّنُوبَ. (خداوند گناهان را می‌آمرزد)

جمله بالا با اسم (الله) شروع شده است.

ارکان جمله اسمیه شامل: مبتدا + خبر اللَّهُ يُعْفِرُ الذُّنُوبَ

مبتدا خبر

مبتدا: اسمی است که در ابتدای جمله می‌آید و درباره آن خبری گفته می‌شود.

خبر: کلمه‌ای است که خبری را درباره مبتدا به ما می‌دهد.

نکته (۱): مبتدا و خبر همان نهاد و گزاره در ادبیات فارسی است.

نکته (۲): اعراب مبتدا و مرفوع ^ء و اعراب خبر هم مرفوع ^ء است.

اختیار نفسک

پیشنهاد می‌شود دبیر در این قسمت مطالبی را که مربوط به موصوف، صفت، مضاف و مضافیه است را در حد مثال‌های کتاب توضیح دهد تا دانش آموزان متوجه این مطلب باشند که فاعل و مفعول می‌توانند صفت یا مضافیه بگیرند و خودشان موصوف و یا مضاف واقع شوند.

مانند: صُدُورُ الْأَحْرَارِ قُبُورُ الْأَسْرَارِ.

مبتدا مضافیه خبر مضافیه

يَزْرَعُ الْفَلَاحُ الْمُجْدُ أَشْجَارَ التَّفَاحِ.

فعل فاعل صفت مفعول مضافیه

حوار

معلم باید متن را قرائت کند و دانش آموزان لغات پاورقی حِوَار را حفظ و در گروه‌های دو نفره مکالمه را انجام دهند.

التمارين

التمرين الأول:

معنی لغات هر جمله را باید بدانند و جملات را از نظر مفهومی تشخیص دهند.

التمرين الثاني:

مترادف و متضاد کلمات را با توجه به معانی آن تشخیص دهند.

التمرين الثالث:

با توجه به تصاویر، کلمه مورد نظر را انتخاب و در جاهای خالی قرار دهند.

التمرين الرابع:

در این تمرین دانش آموز کلمات رنگی داخل هر جمله را با توجه به اعراب آنها می‌تواند تشخیص دهد فاعل است یا مفعول ترجیحاً جملات توسط دبیر ترجمه شود.

التمرين الخامس:

تشخیص مبتدا و خبر در جملات از میان کلمات رنگی و غیر رنگی که این به خلاقیت دانش آموز و قدرت تشخیص او بستگی دارد که در این مورد نقاط ضعف و قدرت دانش آموز نمایانگر می‌شود.

التمرين السادس:

تعیین محل الاعرابی در این تمرین مشخص کردن کلمات رنگی است، که منظور از نقش، همان (فاعل - مفعول - مبتدا - خبر - مضافالیه و صفت) است

أنوار القرآن

در این قسمت باید به معنی لغات مسلط باشد تا معنی آیه را کامل سازد (در صورت دسترسی به تخته هوشمند می‌توان آیات قرآن را نمایش داد).

طرح درس روزانه عربی یازدهم کاردانش
موضوع درس: المواعظ العديّة من رسول الله (ص)

موضوع درس: هذا خَلَقَ اللهُ			صفحه ۴۶ الی ۵۸	مدت: ۹۰ دقیقه
ردیف	موضوع	الف) بخش نظری اهداف		
۱	رئوس مطالب	۱- ورود به کلاس ۲- متن درس ۳- واژه‌های جدید ۴- درک مطلب ۵- اِعلموا		
۲	اهداف کلی	۱- آشنایی با کلمات جدید ۲- روان‌خوانی و ترجمه متن ۳- آشنایی با جمله اسمیه و فعلیه و مبتدا و خبر ۴- شناخت بیشتر موجودات عالم		
۳	اهداف رفتاری	دانش آموز در پایان این درس باید بتواند: ۱- واژه‌های جدید درس را از عربی به فارسی ترجمه کند ۲- متن درس را بخواند و بفهمد و ترجمه کند ۳- بتواند نقش جمله را مشخص کند		
۴	رفتار ورودی	۱- توانایی قرائت عبارات ساده عربی را داشته باشد ۲- با مبتدا و خبر و اسمیه فعلیه آشنا شود		
۵	ارزشیابی	نتایج ارزشیابی زیر نقطه شروع آموزش را مشخص می‌کند ۱- مبتدا و خبر و جمله اسمیه و فعلیه را بیان کند. ۲- متن عربی را بتواند ترجمه کند.		

فرایند آموزش

مدت: ۷۵ دقیقه از ۹۰ دقیقه

مراحل تدریس و تنظیم محتوا

ردیف	مراحل تدریس	شرح	زمان
۱	معارفه	۱- سلام و احوالپرسی ۲- حضور و غیاب ۳- قبل از شروع تدریس معلم روش های مربوط به یاددهی و یادگیری مورد نظر را مشخص می کند.	۴
۲	ایجاد انگیزه	اهمیت آموختن مبتدا و خبر، جمله اسمیه و فعلیه برای دانش آموزان شرح داده شود. اشاره به نقش کلمه در متن و جمله اهمیت و فایده درس خلق نعمت های خداوند و گسترش آن در همه عوالم اشاره شده است	۴
۳	معرفی درس و بیان اهداف	در ادامه بحث و پرسش های مطالب بالا می گوئیم دانش آموزان طی درس با عالم طبیعت و شگفتی های آن آشنا می شوند.	۴
۴	شروع تدریس و ارائه درس	درس در سه جلسه تدریس می شود: جلسه نخست: ترجمه متن درس به صورت فعال و در قالب گروه های دانش آموزی با استفاده از لغت نامه و درک مطلب از کتاب گویا جهت روان خوانی کلمات معجم و متن درس کمک می گیریم در پایان جلسه جهت اطمینان از یادگیری - ترجمه متن - مفهوم درس و بحث و گفتگو گذاشته شود. جلسه دوم: قرائت و توضیح بخش اعلموا و فن ترجمه و بخش حوار برای دانش آموزان باشیوه های مختلف آموزشی جلسه سوم: حل تمرینات و برگزاری آزمون و ارائه گزارش توسط دانش آموزان در بخش های پژوهشی	۴۵
۵	خلاصه درس	مفهوم بحث درس از دانش آموزان خواسته شود که نتایج را بیان کنند	۵
۶	ارزشیابی بعد از تدریس	از دانش آموزان آزمونی پیرامون مباحث درس گرفته شود.	۱۰
۷	تکلیف	از دانش آموزان خواسته شود تمرین حل جهت تثبیت در ذهن	
۸	معرفی فعالیت های خلاقانه	تهیه روزنامه دیواری تهیه سی دی و فیلم آموزشی	۳

آزمون درس پنجم عربی یازدهم کاردانش

بارم	زمان آزمون: ۴۵ دقیقه	سوالات	ردیف
۳		<p>تَرْجِمِ الْجَمَلَ التَّالِيَةَ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ.</p> <p>- يَلْعَقُ الْقِطُّ جُرْحَهُ عِدَّةَ مَرَّاتٍ حَتَّى يَلْتَنِّمَ.</p> <p>- تَسْتَطِيعُ الْحِرْبَاءُ أَنْ تُنْدِرَ عَيْنَيْهَا فِي اتِّجَاهَاتٍ مُخْتَلِفَةٍ.</p> <p>- رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ.</p>	۱
۱		<p>عَيِّنِ التَّرْجُمَةَ الصَّحِيحَةَ.</p> <p>(الف) يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا أَنْتُمْ رُونَ.</p> <p>☐ می خواهد که شما را از سرزمینتان خارج سازد، پس چه دستوری می دهید؟</p> <p>☐ می خواهند تا شما از زمینتان بیرون بروید، پس چرا کاری نمی کنید؟</p> <p>(ب) حَرَكَةُ الْكَلْبِ ذَنْبُهُ عِنْدَمَا أَعْطَاهُ الرَّجُلُ طَعَامًا.</p> <p>☐ هنگامی که سگ حرکت کند و غذایی به مرد بدهد (خوردن آن غذا) گناه است.</p> <p>☐ وقتی که مرد غذایی به آن سگ داد، سگ دم خود را تکان داد.</p>	۲
۰/۵		<p>كَمِّلِ التَّرْجُمَةَ:</p> <p>- يَنْبَعُ ضَوْءُ الْمَصَابِيحِ مِنَ الْأَسْمَاكِ الْمُضِيئَةِ:</p> <p>نور چراغها از ماهی های .....</p>	۳
۰/۵		<p>عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْعَرَبِيَّةَ فِي الْقَوَاعِدِ وَالْمَعْنَى:</p> <p>(الف) تَكْوِينٌ ☐ بَوْمٌ ☐ بَطٌّ ☐ خُقَّاشٌ ☐</p> <p>(ب) أَضْوَاءٌ ☐ النَّقَاطُ ☐ أَذْنَابٌ ☐ أَعْشَابٌ ☐</p>	۴

آزمون درس پنجم عربی یازدهم کاردانش

بارم	سؤالات	زمان آزمون: ۴۵ دقیقه	ردیف
۰/۵	تَرجم الكلمات التي تَحْتها حَطٌّ: الف) يَسْتَعِينُ البَشَرُ من تلك المُعْجِزة البَحْرِيَّة لِإِنارة المُدُن.		۵
۲	عَيِّن الجملة الفعلية و الإسمية ثُمَّ عَيِّن المحل الإعرابي لكلمات التي تَحْتها حَطٌّ: الف) السُّكوتُ ذَهَبٌ و الكلامُ فِضَّةٌ. ب) تُحَرِّكُ البومَةُ رَأْسها في كُلِّ ناحيةٍ.		۶
۰/۵	عَيِّن الجملة الصَّحيحة و غير الصَّحيحة حَسَبَ الحقيقة (✓ / ×) الف) النَّدَمُ على الكلامِ خَيْرٌ مِنَ النَّدَمِ على السُّكوتِ. ( ) ب) البَطُّ طائرٌ يَعيشُ في البَرِّ و الماءِ. ( )		۷
۱	عَيِّن المبتدا و الخبر و المفعول و المضاف اليه: الف) أضاءَةَ الفُرْصَةِ عُصَّةٌ. ب) يَضْرِبُ اللهُ الأَمثالَ لِلنَّاسِ.		۸
۱	أجِبَ عَنِ الاسئلة التالية: الف) مَنْ يَفحصُ المَرَضى المَسْتَشفى؟ ب) مَتى تَتَخَرَّجُ مِنَ المَدْرسة؟		۹

الدرس السادس

« ذوالقرنین »

اهداف درس:

- ۱- واژگان جدید را بدانند.
- ۲- متن درس همراه با ترجمه را بدانند.
- ۳- طریقه ساخت فعل معلوم و مجهول را بدانند و آنها را در جمله تشخیص دهد.
- ۴- تفاوت ترجمه فعل معلوم از مجهول را بدانند.

روش پیشنهادی:

- پیشنهاد می‌شود که متن خوانده شود و قبل از ترجمه معلم از دانش‌آموزان در مورد زندگی ذوالقرنین تحقیق نمایند و مطالب خود را در کلاس ارائه و امتیازی برای آنها در نظر گرفته شود.
- لغات جدید درس ۱۵ دقیقه تکرار و تمرین نمایند و متن را ترجمه کنند.
  - متن توسط دانش‌آموزان تکرار شود.

اعلموا:

« فعل المجهول »

در زبان فارسی برای مجهول کردن فعل از مشتقات مصدر (شدن) استفاده می‌شود. پیشنهاد می‌شود روی تابلو از جملات فارسی استفاده شود تا بتوانند آنها را در جملات معادل عربی آن بکار ببندند.

مانند: زد: زده شد   میبیند: دیده می‌شود.

برای دانش‌آموزان فعل معلوم و مجهول توضیح داده شود.

فعل معلوم: فعلی است که دارای (فاعل) باشد.

فعل مجهول: فعلی است که فاعل آن حذف شده است.

مانند: علی در را باز کرد.   در باز شد

در زبان عربی:

كُتِبَ = نوشت   ← مجهول   كُتِبَ ← نوشته شد

يُكْتَبُ = مینویسد   ← مجهول   يُكْتَبُ ← نوشته می‌شود

نکته: در ساخت ماضی مجهول حرکت حرف اول ضمه و حرکت عین الفعل کسره می‌گیرد.

در مضارع مجهول حرکت حرف مضارعه ضمه و عین الفعل فتحه می‌گیرد.

جدول صرف افعال مجهول روی تابلو نوشته شود و فرق فعل معلوم و مجهول از دانش آموزان سوال شود.

اختبر نفسك:

دانش آموزان با توجه به آموخته‌های قبلی بتوانند فعل مجهول را تشخیص دهند.

حوار:

معلم متن حوار را روخوانی کند سپس دانش آموزان در گروه‌های دو نفره با یکدیگر مکالمه نمایند و لغات پاورقی حوار را یاد بگیرند.

التمارين

التمرين الأول:

دانش آموزان در درك مفهوم جمله بتوانند لغات جديد درس بیاموزند.

التمرين الثاني

دانش آموزان معانی لغات را بدانند و جایگاه هر یک را در جمله با توجه به معانی آنها جایگزین نمایند.

التمرين الثالث

دانش آموزان با توجه به آموخته‌های پیشین و دروس جدید بتوانند افعال را تشخیص دهند

التمرين الرابع

دانش آموزان با توجه به درك مطلب بتوانند جمله را ترجمه و فعل‌های مجهول را مشخص نمایند.

انوار القرآن

در این تمرین با توجه به آموخته‌های قبلی و آوردن قرآن در کلاس بتوانند معانی کلمات را تشخیص دهند.

طرح درس روزانه

نام درس: عربی زبان قرآن (۲)

درس ششم

زمان : ۹۰ دقیقه

هدف کلی: یادگیری فعل مجهول		فعالیت‌های قبل از تدریس
اهداف رفتاری	پیش بینی رفتار ورودی	
۱-واژه‌های جدید درس را از عربی به فارسی ترجمه کنند.	اکثریت دانش‌آموزان مهارت لازم را خواهند داشت.	
۲- متن درس را درست بخوانند و بفهمند و ترجمه کنند.	تا سطح متوسط قادر به انجام خواهند بود.	
۳- در گروه‌های دو نفره بتوانند مکالمه درس را انجام دهند.	به خوبی از عهده این امر بر خواهند آمد.	
۴- فعل معلوم و مجهول را از یکدیگر تشخیص دهند.	ممکن است توانایی تشخیص را بدرستی نداشته باشند.	
۵- طریقه ساخت فعل مجهول را باید بدانند.	به خوبی قادر به ساخت فعل خواهند بود.	
۶- ترجمه فعل معلوم را از فعل مجهول بتوانند تشخیص دهند.	ممکن است در تشخیص معنی دچار اشکال شوند.	
انتخاب روش تدریس	پرسش و پاسخ، تمرین و تکرار توضیحی	
انتخاب وسیله و رسانه آموزشی	کتاب درسی، تخته هوشمند، معجم، پاورپوینت، کتاب گویا	
فعالیت‌های مقدماتی	سلامواحوالپرسی، توضیح اهداف رفتاری درس، گروه‌بندی دانش‌آموزان	
ارزشیابی ورودی	استفاده از روش پرسش و پاسخ و بکارگیری تمارین به شکل پاورپوینت و فلش کارت	
آماده سازی و ایجاد انگیزه	آوردن قرآن به کلاس و خواندن سوره الکهف و معانی آن	

فعالیت دانش آموز	فعالیت معلم	
	<p>۱- روخوانی درس</p> <p>۲- بحث در مورد متن خوانده شده با توجه به آیات قرآن</p> <p>۳- هدایت دانش آموزان جهت استخراج کلمات جدید</p> <p>۴- اشاره به کلمات مترادف و متضاد متن درس</p> <p>۵- روخوانی کلمه</p> <p>۶- هدایت دانش آموزان برای انجام مکالمه دو نفره</p> <p>۷- راهنمایی و هدایت دانش آموزان برای حل تمرین</p> <p>۸- معرفی کتاب‌هایی تحت عنوان قصص القرآن برای درس</p> <p>۹- تعیین تکلیف و مشخص کردن موضوع جلسه آینده</p>	ارائه درس
	بیان خلاصه درس، تکرار تلفظ و معانی صحیح کلمات جدید درس	جمع بندی یا نتیجه گیری
	از دانش آموزان خواسته شود که اگر سؤالی در مورد هر یک از اجزای درس دارند مطرح کنند و به طور تصادفی چند تمرین از آنها پرسیده شود.	حل تمرین و فرصت سؤال
	اجرای گروهی خواندن قرآن توسط دانش آموزان با هدایت معلم، اجرای مکالمات دو نفره و تعریف داستان قرآنی توسط دانش آموزان	کار عملی، نمایش فیلم
	مطرح کردن چند سؤال از متن درس و سؤالات تشخیصی در خصوص تمرین درس	ارزشیابی پایانی
	<p>۱- حل تمرین اضافی</p> <p>۲- حفظ مکالمه درس</p> <p>۳- تعریف داستان قرآنی درس</p> <p>۴- تعیین گروه برای کنفرانس درس آینده</p>	ارائه تکلیف
	کتاب درسی، کتاب گویا، قصص قرآنی در این خصوص.	ارائه منابع
		فعالیت‌های بعد از تدریس

سؤالات درس ششم عربی یازدهم کار دانش		
ردیف	سؤالات	زمان آزمون: ۴۵ دقیقه
۱	<p>تَرَجِمِ العبارات التالية الي الفارسية:</p> <p>(الف) أَمَرَهُمُ ذُو الْقَرْنَيْنِ بِأَنْ يَأْتُوا بِالْحَدِيدِ وَ النُّحَاسِ.</p> <p>(ب) أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبْلِ كَيْفَ خُلِقَتْ.</p> <p>(ج) وَ إِذَا قَرِئَ الْقُرْآنُ فَسْتَمِعُوا لَهُ وَ أَتَصْتَوُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ.</p> <p>(د) السَّلَامُ عَلَيْنَا وَ عَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ.</p>	بارم
۲	<p>عَيِّنِ التَّرْجِمَةَ الصَّحِيحَةَ.</p> <p>(الف) فَأَوْلَانِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا.</p> <p>☐ پس اینان به بهشت داخل می شوند و هیچ ظلمی نمی کنند.</p> <p>☐ پس آنان وارد بهشت می شوند و ذرهای مورد ستم واقع نمی شوند.</p> <p>(ب) لَمَّا اسْتَقَرَّتِ الْأَوْضَاعُ، شَارَ بِجُيُوشِهِ الْعَظِيمَةِ نَحْوَ الْمَنَاطِقِ الْعَرَبِيَّةِ.</p> <p>☐ هنگامی که اوضاع استقرار یافت، با لشکریان عظیم سمت منطقه های غربی رفت.</p> <p>☐ زمانی که اوضاع را سامان بخشید، با سربازان زیادی به سوی مناطق غربی روانه شد.</p>	
۳	<p>كَمِّلِ التَّرْجِمَةَ:</p> <p>(الف) (يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيْمَاهُمْ):</p> <p>گناهکاران از چهره شان.....</p> <p>(ب) (كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ):</p> <p>روزه بر شما.....</p>	

سؤالات درس ششم عربی یازدهم کاردانش

ردیف	سؤالات	زمان آزمون: ۴۵ دقیقه	بارم
۴	عین الكلمة الغريبة: الف) جُبِنَه ☐ عَسَل ☐ كَرِيه ☐ زُبْدَة ☐ ب) تَرَفَضُ ☐ دَبَّرَ ☐ تَخَلَّصَ ☐ أَطَاعَ ☐		
۵	أكتب مترادف أو متضاداً كُلِّ كلمةٍ أمامها. (= / ≠) (كلمتان زائدتان) [إغلاق- ذاب- خَيْر- نَهَب- صُنِع- ذَهَب] الف) فَتَح ..... (ب) اِخْتَار ..... (ج) سَار ..... د) بِنَاء		
۶	ترجم الكلمات التي تحتها خط: الف) وَصَلْنَا إِلَى مَنَاطِقَ فِيهَا مُسْتَنْفَعَاتٌ مِيَاهُهَا ذَاتُ رَائِحَةٍ كَرِيهَةٍ. ب) كَانَ طَعَامُنَا رُزّاً مَعَ مَرَقٍ بَادَنْجَانٍ وَدُجَاجٍ.		
۷	عین الأفعال المجهولة: الف) المفسدون يُخَرَّبُونَ بُيُوتَنَا وَتُنْهَبُ أَمْوَالُنَا. ب) يُحَكِّمُ الْقَوْمَ بِالْعَدَالَةِ وَ يُصَلِّحُ الْقَائِدَ الْفَاسِدِينَ مِنْهُمْ.		
۸	عین الجملة الصحيحة وغير الصحيحة حسب الحقيقة (✓ / ×) الف) الجيوشُ مجموعةٌ كبيرةٌ من الحيواناتِ في الغابةِ ..... ب) الاستقبالُ بِمَعْنَى الذَّهَابِ نَحْوَ الضَّيْفِ وَإِظْهَارِ الْفَرَحِ بِهِ.		

سؤالات درس ششم عربی یازدهم کاردانش		
بارم	سؤالات	ردیف
	زمان آزمون: ۴۵ دقیقه	
	أَكْتُبْ معني الأفعال التالية: الف) يُعْرِفُ ..... ب) فُحِصَ	۹
	عَيِّنِ الجواب الصحيح: الف) الماضي من «يَتَحَرَّكُ»: ☐ تَحَرَّكَ ☐ حَرَّكَ ☐ يُحَرِّكُ ☐ ب) المَصْدَرُ من «أَغْلَقَ»: ☐ انْغَلَقَ ☐ أَغْلَقَ ☐ تَغْلِيْقُ ☐ ج) المَجْهُولُ من «يُخْرِجُ»: ☐ أَخْرَجَ ☐ يَخْرُجُ ☐ يُخْرِجُ ☐	۱۰
	۱۱- أَجِبْ عَنِ الأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ: الف) مَا هُوَ طَعَامُ العَدَاءِ؟	۱۱

باسمه تعالی

نام : وزارت آموزش و پرورش
 نام خانوادگی : اداره آموزش و پرورش استان .....
 نام آموزشگاه : آزمون عربی دی ماه
 پایه : یازدهم
 تاریخ امتحان : زمان پاسخگویی: ۷۰ دقیقه
 نام دبیر :

نمره	«برای کشتی های بی حرکت موج ها تصمیم میگیرند»
۱	۱- ترجم العبارات التي تحتها خط: الف) نَرَجو مِنكَ إِغْلَاقَ هذِهِ المَضيقِ ( ) ب) لا تَتَحَرَّكِ راسَكَ ( ) ج) يَأْتوا بِالْحديدِ وَالنُّحاسِ ( ) د) فَيَلْعَقُ القَطُّ جُرْحَهُ ( )
۱	۲- اِنْتِخِبِ المِترادِفَتينِ وَ مِضادَتينِ مِنْ بَينِ الكَلِماتِ التَّالِيَةِ. الكَلِمَتانِ الزائِدَتانِ (حُجْرَه- حَزِين- عُرْفَه- غَيِم- جَاهِز- فَرَح) الف: ..... ≠ ..... (ب) ..... = ...
۱	۳- اُكْتُبِ مِفراداً أَوْ جَمعَ الكَلِمَتينِ الف) جِيوش: ..... ب) صَوْت: .....
۶	۴- تَرَجِمِ الجُمْلَةَ التَّالِيَةَ. الف) العَواضُونَ شاهِدوا مِئاتِ المِصابيحِ المِلوَنَةِ الَّتِي يَنْبِعُثُ ضَوْهاً مِنَ الاسِماكَ. .... ب) لَكِنها تَعَوِّضُ هَذا النَقصَ بِتَحريكِ رَأسِها في كُلِّ نَاحِيَةٍ. .... ج) وَصَلَ الى مِناطِقِ فيها مِستَنقَعاتٌ مِياهُما ذاتِ رَائحَةٍ كَرِيهَةٍ. .... د) إِنَّ رِجالَ هاتينِ القَبيلَتينِ مُفَسِدونَ يَهْجُمونَ عَلَينا. .... ه) قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أُعْبِدا اللهُ مُخْلِصاً لَهُ الدِّينَ. ....

۰/۵	۵- اِنْتَخِبِ التَّرْجِمَةَ الصَّحِيحَةَ الف) يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيْمَاهُمْ. ۱) مجرمان با چهره‌هایشان شناخته می‌شوند. ☐ ۲) مجرمان چهره‌های آنان را می‌شناسند. ☐ ب) الْحَسَدُ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ. ۱) بدی‌ها حسادت می‌آورند. ☐ ۲) حسادت نیکی‌ها را می‌خورد. ☐
۳	۶- كَمَّلِ الْفَرَاقَاتِ فِي التَّرْجِمَةِ الْفَارْسِيَةِ ۱) ثَمَرَةُ الْعِلْمِ اخْلَاصُ الْعَمَلِ. (..... دانش ..... در کارهاست). ۲) وَاَنْزَلَ اللهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ. (و خداوند ..... خود را بر ..... و بر مومنان ..... است) ۳) اكْبَرُ الْحَمَقِ الْاِغْرَاقُ فِي الْمَدْحِ وَالذَّمِّ. (..... زیاده روی در تعریف و ..... است)
۱	۷- عَيِّنْ نَوْعَ الْاَفْعَالِ الف) تَعِيْشُ اَحْيَاءٍ فِي اَعْمَاقِ الْبَحَارِ. ب) مَا قَسَمَ لِلْعِبَادِ شَيْئًا اَفْضَلَ مِنْ الْعَقْلِ.
۱	۸- الف) الْأَمْرُ مِنْ تَعَلَّمُونَ: عَلَّمُوا ☐ اَعْلَمُوا ☐ اِعْلَمُوا ☐ ب) الْمَاضِي مِنْ (يَبْتَعِدُ): بَعَدَ ☐ تَبَعَدَ ☐ اِبْتَعَدَ ☐
۰/۲۵	۹- عَيِّنْ اَفْعَالَ الْمَجْهُولَةِ: ۱) وَاِذَا قُرِئَ الْقُرْآنَ فَاسْتَمِعُوا ۲) يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيْمَاهُمْ ۳) فَاولئك يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا
۰/۲۵	۱۰- عَيِّنِ الْجُمْلَةَ الْفَعْلِيَّةَ وَالْاِسْمِيَّةَ: ۱) يَضْرِبُ اللهُ الْاَمْثَالَ لِلنَّاسِ ۲) الْعِلْمُ خَزَائِنٌ وَمِفْتَاحُهَا السُّؤَالُ ۳) اَضَاعَةُ الْفُرْصَةِ عُصَّةٌ

۲	۱۱- عين المبتدا و الخبر و الفاعل و المفعول في الجمل التاليه (۱) الحَسَدُ يَأْكُلُ الحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الحَطَبَ (۲) الصَّلَاةُ مِفْتَاحُ كُلِّ خَيْرٍ (۳) يُرِيدُ اللهُ بِكُمْ الْيُسْرَ				
۱	۱۲- كَمِّلِ الفِراغَ بالكلمه المناسبه الف) يُرْسِلُ ..... أخبارَ الغايه. (الحرباء- الغراب) ب) نَأْكُلُ ..... في الصِّباحِ (الفطور- العشاء) ج) تُعْطَى ..... الحليب. (البط- البقره) د) مكانٌ بينَ جبَلَيْنِ ..... (مُستَنقِع- مضيق)				
۱	۱۳- ضع هذه الافعال في مكانها المناسب. اثنتان زائدتان (ما لَعِقَ- اِعْتَصِمُوا- لا تُخْرِجِي- اكره) <table border="1"><thead><tr><th>ماضي منفي</th><th>فعل امر</th></tr></thead><tbody><tr><td></td><td></td></tr></tbody></table>	ماضي منفي	فعل امر		
ماضي منفي	فعل امر				

الدَّرْسُ السَّابِعُ

يَا مَنْ فِي الْبَحَارِ عَجَائِبُهُ مِنْ دُعَاءِ الْجَوْشَنِ الْكَبِيرِ

اهداف درس:

- ۱- واژگان جدید را بداند.
- ۲- متن درس را همراه با ترجمه بداند.
- ۳- حرف جر را بشناسد و معنای آن را بداند.
- ۴- (ن) وقایه را بشناسد.
- ۵- جار و مجرور را تشخیص دهد.

روش پیشنهادی:

- پیشنهاد می‌شود که متن خوانده شود و بخشی از دعای جوشن کبیر قرائت گردد. و راجع به معانی آن توضیحاتی داده شود.
- لغات جدید درس را به مدت ۱۵ دقیقه تکرار نمایند و در معجم آخر کتاب را، مشخص کنند زیرا به یادگیری آنها کمک می‌نماید.
  - حدیث پایانی متن درس را که از پیامبر (ص) می‌باشد با خطی خوش نوشته و در کلاس نصب نمایند.

اعلموا:

جار و مجرور

- در زبان فارسی به حروفی مانند «به» «برای» «بر» «در» «از» حروف اضافه و در عربی حروف جر می‌گویند.
- برای آموزش حروف جر می‌توان از «فلش کارت» و یا از «سی دی آموزشی» استفاده کرد و حروف به تکرار و تمرین نیاز دارد.
- و حروف «مِنْ، فِی، اِلَى عَلٰی، بَ - لَ - عَنْ - كَ» در دستور زبان عربی حرف جر «حروف جر» می‌گویند. این حروف به همراه کلمه بعد از خودشان معنای جمله را کامل تر می‌کنند و از لحاظ ساختاری، زمانی که با اسم و یا ضمیر می‌آید جار و مجرور محسوب می‌گردد.

به حرف جر جار ← و به اسم بعد از آن مجرور ← و به هر دوی اینها جار و مجرور می گویند.

في الغابة

مثال: من قرية

جار و مجرور

حرف جر ← مجرور به حرف جر

نکته:

حروف جر با توجه به جمله می توانند معانی متفاوتی داشته باشد.

مثال: إلى ← به، به سوی - تا

علی ← بر - روی

اِخْتِبرْ نَفْسَكَ:

با توجه به آموخته های قبلی، دانش آموزان بتوانند نقش کلمات رنگی را در جمله تشخیص دهند.

«نون الوقاية»

وقتی که فعلی به ضمیر «یا ی» متکلم متصل و بین این دو واقع می شود.

مانند: يَعْرِفُنِي ← مرا می شناسد

نون وقایه ← یای متکلم

نکته: لازم به ذکر است که اگر (یا ی متکلم) به اسم اتصال یابد (کلمه مورد نظر نمی تواند نون وقایه بگیرد).

مانند: قلمی کتابی

اِخْتِبرْ نَفْسَكَ:

دانش آموز باید بتواند جملات را ترجمه کند و نون وقایه را در افعال مشخص سازد.

حوار

متن حوار توسط دبیر خوانده و دانش آموزان در گروه های دوفره با یکدیگر مکالمه نمایند و لغات پاورقی را یاد بگیرند.

التمارين

التمرين الأول:

با توجه معنای جمله و درک مطلب و مطابقت آن با حقیقت مشخص شود و دایره لغات دانش آموزان افزایش یابد.

التمرين الثاني

معانی لغات را دانش آموزان با توجه به معنی جمله تشخیص دهند و به درستی جایگزین نمایند.

التمرين الثالث

دانش آموزان باید بتوانند متن را ترجمه و به کلماتی که در پاورقی آمده حتماً توجه نمایند و سپس در جمله جار و مجرور را مشخص نمایند.

التمرين الرابع

با توجه به معنای کلمه، می توان مترادف و متضاد آنها را تشخیص داد.

التمرين الخامس

باید دانش آموز مسلط به معنای کلمات باشد و سپس آنها را انتخاب و این می تواند دایره لغات دانش آموزان را گسترش دهد.

التمرين السادس

آیات و احادیث را ترجمه نمایند و نقش کلمات رنگی را با توجه به آموخته های پیشین مشخص سازند.

انوار القرآن

در این قسمت دانش آموزان باید معنی لغات مشخص شده را بدانند و در ترجمه فارسی آنها را مشخص سازند.

سوالات درس هفتم عربی یازدهم کاردانش

ردیف	سوالات	زمان آزمون: ۴۵ دقیقه	بارم
۱	<p>تَرْجِمِ العبارات التالية الي الفارسية:</p> <p>الف) النَّظْرُ فِي ثَلَاثَةِ اشْيَاءَ عِبَادَةٍ</p> <p>ب) إِنَّهُ حَيَوَانٌ ذَكِيٌّ يُحِبُّ مَسَاعِدَةَ الْإِنْسَانِ</p> <p>ج) سَمِعَ الْإِنْسَانِ عَشْرَ مَرَاتٍ</p> <p>د) هَلْ يُحِبُّ الدُّلْفِيُّ الْإِنْسَانَ حَقًّا</p>		
۲	<p>كَمَلِ الفراغاتِ في الترجمة</p> <p>الف) يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ</p> <p>روزی ..... ثروت و نه فرزندان</p> <p>ب) فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ.</p> <p>در کارهای ..... از هم پیشی بگیرید.</p>		
۳	<p>عين الترجمة الصحيحة.</p> <p>الف) أَدَبُ الْمُرءِ خَيْرٌ مِنْ دَهْبِهِ</p> <p>۱- ادب انسان بهتر از طلا است ☐</p> <p>۲- ادب مردم بهتر از ثروت است ☐</p> <p>ب) النَّظْرُ فِي الْمُصْحَفِ وَ النَّظْرُ فِي وَجْهِ الْوَالِدِينَ وَ النَّظْرُ فِي الْبَحْرِ</p> <p>۱- نگاه کردن در کتاب و نگاه کردن در صورت پدر و مادر و نگاه کردن در دریا ☐</p> <p>۲- گردش کردن و بوسیدن پدر و مادر و نگاه به اقیانوس ☐</p>		

سؤالات درس ہفتہ عربی یازدہم کاردانش		
ردیف	سؤالات	زمان آزمون: ۴۵ دقیقہ
۴	۴- تَرجم الافعال التالیة الف) یَنفکرون = ... ب) أنتم تعارضتم = ...	بارم
۵	۵- عین الکلمات جار و مجرور الف) وأنصرنا علی القوم الکافرین ب) جمال العلم نشره و ثمرته العمل به	
۶	۶- عین الکلمات المترادفة و المتضادة ضوء ☐ ظلام کتَم ☐ سَتَرَ	
۷	۷- تَرجم ما تحته خط: واجعلني من ورثة جنة النعيم	
۸	۸- عین الجملة الصحیحة و غیر الصحیحة غیر صحیح الف) الخفاش طائر من اللبونات ب) الطاوس من الطيور المائية تعيش فوق جبال ثلجية.	صحیح
۹	۹- عین الجواب الصحیح الماضي من یستقبل ☐ إستقبل ☐ قبل ☐ أقبل ☐	

فرایند آموزش

۷۵ دقیقه

درس یازدهم کاردانش

مراحل تدریس و تنظیم محتوا

ردیف	مراحل تدریس	شرح	زمان
۱	معارفه	۱- سلام و احوالپرسی ۲- حضور و غیاب ۳- قبل از شروع تدریس و روش‌های مربوط به یاددهی و یادگیری مورد نظر را مشخص خواهیم کرد.	۴
۲	ایجاد انگیزه	اهمیت آموختن جملات و نقش کلمات را برای دانش‌آموزان شرح می‌دهم ۱- اشاره به تصویر و احادیث ابتدای درس. ۲- اشاره به دعای جوشن کبیر ۳- بیان جار و مجرور و نقش آن در جمله.	۴
۳	معرفی درس و بیان اهداف	متن درس برای دانش‌آموزان قرائت و ترجمه می‌شود. و در نهایت دانش‌آموزان با موضوعات زیر می‌بایستی آشنا شوند ۱- زندگی حیوانات دریایی علی‌الخصوص دلفین و ارتباط بیشتر آن با انسان ۲- اعلموا که در مورد جار و مجرور است و معانی آن به صورت مجزا برای دانش‌آموزان بیان می‌شود.	۴
۴	شروع تدریس و ارائه درس	درس در سه جلسه تدریس می‌شود جلسه نخست: ترجمه متن درس و استفاده از لغت نامه و درک مطلب بیشتر از درس مورد نظر استفاده از کتاب گویا و واژه‌ها و ترجمه با همکاری دانش‌آموزان جلسه دوم: قرائت و توضیح بخش «اعلموا» و ترجمه بخش حواری جلسه سوم: دانش‌آموزان مشارکت در حل تمرین داشته باشند.	۴۵
۵	خلاصه درس و نتیجه‌گیری	با استفاده از قلم رنگی از دانش‌آموزان خواسته شود خلاصه قواعد درس را رنگی کنند. از یکی از دانش‌آموزان خواسته شود که درس را در چند جمله کوتاه خلاصه کند.	۵
۶	ارزشیابی بعد از تدریس	این موارد را از دانش‌آموزان می‌خواهیم ۱- جار و مجرور را بدانند و تشخیص دهد. ۲- ن و وقایه را بدانند.	۱۰
۷	تکلیف	تمرین را برای آمادگی بیشتر انجام دهد.	۱
۸	فعالیت خلاقانه	فرازی از دعاهای جوشن کبیر را با خطی خوش نوشته و در کلاس نصب نمایند.	۳

طرح درس روزانه (درس ۷ ص ۷۲ الی ۸۵)

موضوع درس: یا مَنْ فِي الْبِحَارِ عَجَائِبُهُ مدت: ۹۰

ردیف	موضوع	الف) بخش نظری اهداف
۱	رئوس مطالب	۱- ورود به کلاس ۲- متن درس ۳- واژه های جدید ۴- درک مطلب ۵- حروف جار و مجرور ۶- نون وقایه
۲	اهداف کلی	۱- آشنایی با کلمات جدید و یادآوری کلمات قبل ۲- حروف جار و مجرور معنای آن بیان شود و نون وقایه ۳- آشنایی با احادیث
۳	اهداف رفتاری	دانش آموز در پایان این درس باید بتواند ۱- واژه های جدید درس را از عربی به فارسی ترجمه کند ۲- متن درس را بخواند و بفهمد و ترجمه کند ۳- کلمات جار و مجرور را ترجمه و تشخیص دهد
۴	رفتار ورودی	۱- با مفهوم جار و مجرور و کاربرد آن آشنا شوند. ۲- توانایی مکالمه و قرائت لغات عربی را داشته باشد
۵	ارزشیابی	نتایج ارزشیابی زیر نقطه شروع آموزش را مشخص می کند. ۱- لغات جدید را بتواند ترجمه کند ۲- جار و مجرور را تشخیص بدهد و در جمله مشخص کند.

الدَّرْسُ الثَّامِنُ

صناعة التلميع في الادب الفارسي

اهداف درس:

- ۱- واژگان جدید را بدانند.
- ۲- متن درس همراه با ترجمه را بدانند
- ۳- اسم فاعل و اسم مفعول و اسم مبالغه را بشناسد و طرز ساختن آنها را بدانند.
- ۴- تفاوت اسم فاعل و اسم مفعول و اسم مبالغه در کلمات سه حرفی و بیش از سه حرف را بشناسد و طرز ساختن آنها را بدانند

روش پیشنهادی:

متن توسط دبیر قرائت شود و به صورت ریتیمیک (آهنگین) خوانده و در مورد زندگی نامه حافظ شیرازی تحقیقی توسط دانش آموزان به عمل آید. لغات در انتهای کتاب، مشخص شود و معانی لغات رنگی در کتاب نوشته شود.

اعلموا

در دستور زبان فارسی به اسم فاعل صفت فاعلی و به اسم مفعول صفت مفعولی می گویند. اسم فاعل به معنای (انجام دهنده یا دارنده‌ی حالت) و اسم مفعول (انجام شده) است. اسم فاعل و اسم مفعول دو گروهند:

گروه اول: بر وزن (فاعل و مفعول) هستند که در سال گذشته با آنها آشنا شده‌اند.

همچنین فعل‌هایی هستند که سوم شخص مفرد ماضی آنها سه حرفی بوده و اسم فاعل و مفعولشان بر وزن فاعل و مفعول است.

گروه دوم: فعل‌هایی هستند که سوم شخص مفرد ماضی آنها بیشتر از سه حرف است و اسم فاعل و مفعولشان با (مُ) شروع می‌شود و یک حرف مانده به آخر در اسم فاعل کسره (ـِ) و در اسم مفعول فتحه (ـَ) می‌گیرد.

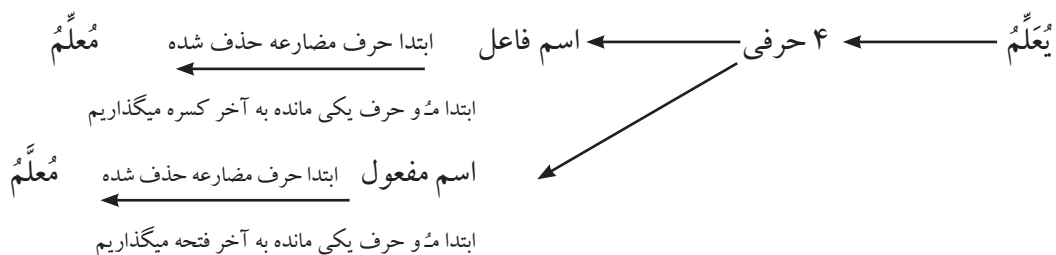
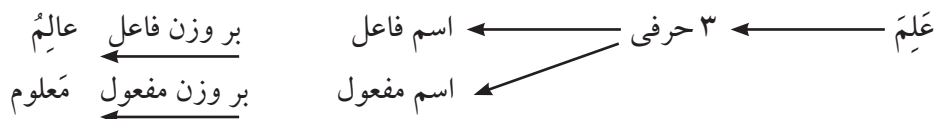
اسم مفعول (مُ..... ـِ)

اسم فاعل (مُ..... ـِ)

ارائه‌ی الگو برای ساخت اسم فاعل و اسم مفعول:

نکته: در اسم فاعل و اسم مفعول حرکت حرف آخر آنها نباید ساکن باشد زیرا اسم محسوب می‌شوند جداول مربوط به اسم فاعل و مفعول روی تابلو نوشته و با دانش آموزان تکرار شود.

اِخْتَبَرِ نَفْسَكَ

تشخیص معانی اسم فاعل و اسم مفعول در جدول با توجه به ریشه‌ی افعال می‌باشد

اسم مبالغه:

اسمی است که دلالت بر کثرت و فزونی صفتی در کسی و یا چیزی می‌کند و دارای اوزان (فَعَالٌ، فَعَالَةٌ) می‌باشد.

مانند:

بسیار
 بردبار   بسیار
 دانا

نکته: گاهی فَعَالٌ و فَعَالَةٌ بر شغل دلالت می‌کند.

مانند خَبَّازٌ = نانوا و گاهی نیز به ابزار دلالت می‌کند مانند سَيَّارَةٌ = خودرو که در این مورد

این گونه اسم‌ها اسم مبالغه محسوب نمی‌شوند.

اِخْتَبَرْ نَفْسَكَ

با توجه به توضیحات قبلی در رابطه با اسم مبالغه بتواند ترکیب‌ها را ترجمه کند.

حوار:

متن حوار توسط دبیر خوانده و لغات پاورقی تکرار شود و دانش‌آموزان در گروه‌های دو نفره مکالمه نمایند.

التمارین:

التمرین الأول:

با توجه به مفهوم جمله و درک مطلب و دایره‌ی لغات، دانش‌آموزان بایستی بتوانند واقعی و غیرواقعی بودن جمله را تشخیص دهند.

التمرین الثانی:

دانش‌آموزان لغات را بدانند تا آنها را به درستی جایگزین نمایند.

التمرین الثالث:

دانش‌آموزان جملات ترکیبی را ترجمه کرده و با توجه به آموخته‌های پیشین اسم فاعل و مفعول و مبالغه را مشخص سازند.

التمرین الرابع:

دانش‌آموزان باید عبارات سمت چپ را ترجمه نمایند و سپس کلمات ستون سمت راست را تشخیص دهند و در دایره‌ها قرار دهند.

التمرین الخامس:

دانش‌آموزان باید بتوانند جملات را ترجمه و سپس آنچه را که مورد نظر است در جمله پیدا کنند.

التمرین السادس:

آیات و احادیث را باید ترجمه کنند و سپس نقش کلمات رنگی را مشخص سازند.

أنوار القرآن

دانش‌آموزان در این قسمت باید معانی کلمات را با توجه به متن قرآن بدانند تا بتوانند ترجمه‌ی فارسی را کامل نمایند.

بسمه تعالی درس هشتم		
نام و نام خانوادگی:		
ردیف	سؤالات	زمان آزمون: ۴۵ دقیقه
۱	ترجم العبارات التالیه. الف. مَنْ جَرَّبَ الْمُجْرِبَ ب. لیست دموعي عيني ج. سَلِ الْمَصَانِعَ رَكْبًا د. اخاف منك و ارجو و استغیث و أدنو.	۲
۲	ترجم الكلمات التي تحتها بالفارسيه او بالعربيه. الف. فَكَمْ تُمَرَّرُ عَيْشِي. ب. يا موظفَ الاتصالات، أعطني شريحة الجوال.	۱
۳	اكتب المطلوب منك الف. مفرد "الفوات": ..... ب. جمع "عادي":	۰/۵
۴	اكمل الترجمة: الف. فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ. پس هر کس بخشید و ..... پس ..... او بر عهده خداست. ب. اني رأيتُ دهرًا من هَجْرِكَ الْقِيَامَةِ. همانا من ..... را از دوری تو، قیامت	۱

	<p>عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجَمَةِ. الف. هو صانع كلِّ مصنوع. (١) او ساخته شده‌ی هر سازنده‌ای است. (٢) او ساخته هر صنعتی است. (٣) او سازنده‌ی هر ساخته شده‌ای است ب. المُرْتَبِدُونَ يَجِدُونَ حَلًّا. (١) راهنمایی شدگان راه حلی را می‌یابند. (٢) راهنمایی کنندگان راه حلی را می‌یابند (٣) راهنمایان راه حلی را یافتند. ج. جَرَّبْنَا الْمُجَرَّبَ. (١) آزمایش کننده را آزمایش کردیم. (٢) آزمایش شده را آزمودیم (٣) آزمایش شده را تجربه کردیم</p>	<p>٥</p>										
	<p>ترجم الكلمات واكتب اسم الفاعل، اسم المفعول و اسم المبالغة.</p> <table border="1" data-bbox="416 1173 1187 1323"> <thead> <tr> <th>ترجمه</th> <th>اسم مبالغه</th> <th>اسم مفعول</th> <th>اسم فاعل</th> <th>مكتشف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>معبود</td> </tr> </tbody> </table>	ترجمه	اسم مبالغه	اسم مفعول	اسم فاعل	مكتشف					معبود	<p>٦</p>
ترجمه	اسم مبالغه	اسم مفعول	اسم فاعل	مكتشف								
				معبود								
<p>٠/٥</p>	<p>- عَيْنِ الْكَلِمَةِ الَّتِي لَا تَنَاسِبُ الْكَلِمَاتِ الْآخَرِي</p> <table border="1" data-bbox="416 1473 1187 1615"> <thead> <tr> <th>الف. بَطَّ</th> <th>حَرَّبَ</th> <th>بوم</th> <th>قَطَّ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ب. طَيَّار</td> <td>خَبَّاز</td> <td>كَذَّاب</td> <td>حَدَّاد</td> </tr> </tbody> </table>	الف. بَطَّ	حَرَّبَ	بوم	قَطَّ	ب. طَيَّار	خَبَّاز	كَذَّاب	حَدَّاد	<p>٧</p>		
الف. بَطَّ	حَرَّبَ	بوم	قَطَّ									
ب. طَيَّار	خَبَّاز	كَذَّاب	حَدَّاد									
<p>٠/٢٥</p>	<p>عَيْنِ اسْمِ الْفَاعِلِ وَ اسْمِ الْمَفْعُولِ</p> <p>١- يُسَاعِدُ الْمُؤْمِنَ الْمَظْلُومَ.</p> <p>٢- إِنَّ الْخَالِقَ رَزَّاقٌ</p>	<p>٨</p>										

۱	<p>ضَع في الفراغ كلمه مناسبه. (كلمتان زائدتان)</p> <p>البئر الوكنات الفلوات الشريحه بطاقه رفات</p> <p>الف. عفواً، في ..... الشحن اشكال.</p> <p>ب. .... حفره عميقه يستخرج الما منها.</p> <p>ج. ضَع ..... في جوالي يا صديقي.</p> <p>د. .... منطقه فيها المطر و العشب قليل جدا.</p>	۹
۰/۵	<p>الف. عين الجواب الصحيح.</p> <p>(۱) هل تريد السروال الازرق؟</p> <ul style="list-style-type: none"> • نعم، اريد السروال الازرق. ☐ • نعم، اريد القميص الابيض. ☐ <p>(۲) متي تبتدى عشره الفجر؟</p> <ul style="list-style-type: none"> • من اليوم العاشره من بهمن. ☐ • من اليوم الثاني عشر من بهمن ☐	۱۰

طرح درس روزانه (درس ۸)

موضوع درس: صِنَاعَةُ التَّلْمِيعِ فِي الْاَدَبِ الْفَارَسِيِّ		مدت: ۷۵ دقیقه
ردیف	موضوع	
۱	رئوس مطالب	۱- ورود به کلاس ۲- متن درس ۳- واژه های جدید ۴- درک مطلب ۵- اسم فاعل و اسم مفعول و اسم مبالغه
۲	اهداف کلی	۱- آشنایی با کلمات جدید و یادآوری کلمات قبل ۲- اسم فاعل و اسم مفعول و معنای آنها در کلمات سه حرفی و بیش از سه حرفی بیان شود. ۳- اسم مبالغه و معنای آن بیان شود.
۳	اهداف رفتاری	دانش آموز باید در پایان این درس بتواند: ۱- واژه های جدید درس را از عربی به فارسی ترجمه کند ۲- متن درس را بخواند و بفهمد و ترجمه کند ۳- اسم فاعل و اسم مفعول را در کلمات سه حرفی و بیش از سه حرفی در جمله تشخیص دهد ۴- اسم مبالغه را در جمله تشخیص دهد
۴	رفتار ورودی	۱- با مفهوم اسم فاعل و اسم مفعول و کاربرد آن آشنا شوند ۲- با مفهوم اسم مبالغه و کاربرد آن آشنا شوند ۳- توانایی مکالمه و قرائت لغات عربی را داشته باشد
۵	ارزشیابی	نتایج زیر نقطه شروع آموزش را مشخص می کند: ۱- لغات جدید را بتواند ترجمه کند ۲- اسم فاعل و اسم مفعول و اسم مبالغه را تشخیص بدهد و در جمله مشخص کند

ردیف	مراحل تدریس	شرح	زمان
۱	معارفه	۱- سلام و احوالپرسی ۲- حضور و غیاب ۳- قبل از شروع تدریس و روش‌های مربوط به یاددهی و یادگیری مورد نظر را مشخص خواهم کرد.	۴
۲	ایجاد انگیزه	اهمیت آموختن جملات و نقش کلمات را برای دانش‌آموزان شرح می‌دهم. ۱- اشاره به تصویر و حدیث ابتدای درس ۲- اشاره به دیوان حافظ و گلستان و بوستان سعدی ۳- بیان اسم فاعل و اسم مفعول و اسم مبالغه و نقش آن در جمله	۴
۳	معرفی درس و بیان اهداف	متن درس برای دانش‌آموزان قرائت و ترجمه می‌شود و در نهایت دانش‌آموزان با موضوعات زیر می‌بایستی آشنا شوند: ۱- اشعار ملمع حافظ و سعدی ۲- اعلموا که در مورد اسم فاعل و اسم مفعول و اسم مبالغه و معانی آنها به صورت مجزا برای دانش‌آموزان بیان می‌شود.	۴
۴	شروع تدریس و ارائه درس	درس در سه جلسه تدریس می‌شود: جلسه نخست: ترجمه متن درس و استفاده از لغت‌نامه و درک مطلب بیشتر از درس مورد نظر و استفاده از کتاب گویا و واژه‌ها و ارجمه با همکاری دانش‌آموزان جلسه دوم: قرائت و توضیح بخش اعلموا و ترجمه بخش حواری جلسه سوم: دانش‌آموزان مشارکت در حل تمرین داشته باشند	۴۵
۵	خلاصه درس و نتیجه‌گیری	۱- با استفاده از قلم رنگی از دانش‌آموزان خواسته شود خلاصه قواعد درس را رنگی کنند. ۲- از یکی از دانش‌آموزان خواسته شود که درس را در چند جمله کوتاه خلاصه کند.	۵

۱۰	این موارد را از دانش آموزان می‌خواهیم: ۱- اسم فاعل و اسم مفعول و معانی آنها را بدانند و تشخیص دهد ۲- اسم مبالغه و معنی آن را بدانند و تشخیص دهد	ارزشیابی بعد از تدریس	۶
	تمارین را برای آمادگی بیشتر انجام دهید	تکلیف	۷
۳	قسمتی از اشعار دیوان حافظ را با خطی خوش نوشته و در کلاس نصب نمایید.	معرفی فعالیت‌های خلاقانه	۸

بسمه تعالى

اداره آموزش و پرورش استثنایی استان.....
پایه یازدهم کاردانش

نوبت: خرداد

آموزشگاه:

نام و نام خانوادگی:

بارم	سؤالات
۰/۵	۱- تَرْجُمِ الكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَظٌّ: الف) الحِرْبَاءُ ذات عيون المُتَحَرِّكَةِ ب) يُشَاهِدُ أعضاء الأسرة فلما رائعاً
۱	۲- عَيِّنِ المُتَرَادِفَ و المُضَادَّ إِسْطِطَاعٌ □ قَدَرَ فَرْحٌ □ حَزِينٌ عَدَاوَةٌ □ صَدَاقَةٌ حُجْرَةٌ □ غُرْفَةٌ
۰/۵	۳- عَيِّنِ الكَلِمَةَ الغَرِيبَةَ فِي المَعْنَى الف) العُرَابُ □ كَلْبٌ □ البومَةُ □ العَرَبَةُ □ ب) طَائِرٌ □ سَيَّارَةٌ □ وَقَايَةٌ □ حَافِلَةٌ □
۷	۴- تَرْجِمِ العِبَارَاتِ التَّالِيَةَ الي الفَارْسِيَّةِ الف) لَهُ ذَاكِرَةٌ قَوِيَّةٌ وَسَمْعُهُ يَفُوقُ سَمْعَ الْإِنْسَانِ ب) هَلْ يُحِبُّ الدُّلْفَيْنِ الْإِنْسَانَ حَقًّا ج) وَالنَّظْرُ فِي وَجْهِ الْوَالِدَيْنِ د) أَنَّهَا تُغْنِي كَالطَّيُورِ وَ تَبْكِي كَالْأَطْفَالِ هـ) حَتَّى يَذُوقَ مِنْهُ كَأْسًا مِنَ الْكِرَامَةِ و) لَيْسَتْ دُمُوعٌ عَيْنِي هَدِي لَنَا الْعَلَامَةَ ز) نَسْتَطِيعُ الدَّلَافِيْنَ إِنْ تُرْشِدْنَا الي مَكَانِ سَقُوطِ طَائِرِهِ أَوْ مَكَانِ غَرَقِ سَفِينَةٍ ح) يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى

١	<p>٥- عين الصحيح في الترجمة الف) رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ</p> <p>١- پروردگارا به من دانش عطا فرما و نیکوکاران را به من ملحق کن ☐</p> <p>٢- پروردگارا به من دانش ببخش و مرا به درستکاران پیوند بده ☐</p> <p>ب) قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ</p> <p>١- گفت به راستی من به آنچه نمیدانید آگاه ترم ☐</p> <p>٢- گفت همانا من میدانم آن چه را که نمیدانید ☐</p>
١	<p>٦- أكمل الترجمة التالية الف) إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ زیرا او ستمگران را ..... ب) و مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ از آنچه به ..... دادیم انفاق کنید</p>
١	<p>٧- تَرَجِمِ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةَ الف) رَجَاءٌ = ب) رَضِيَ = ج) مَمْرُوجٌ = د) مَرَّرَ =</p>
٢	<p>٨- عَيْنِ الْكَلِمَةِ مُنَاسِبَةً لِلْفَرَاقَاتِ الف) الْغُرَابِ ..... اخبار الغابة (المضارع من أرسل) ب) ..... الْجُنْدَى مَعَ أُسْرَتِهِ كَتَبَ ☐ كَاتَبَ ☐ ج) أَخِي لَقَدْ ..... لِأَنَّهُ نَجَحَ بَيْنَ التَّلَامِيذِ (الماضي من يُحْيِرُ) د) إِنِّي ..... نَفْسِي يَا اللَّهَ ظَلَمْنَا ☐ ظَلَمْتُ ☐</p>
١	<p>٩- عين الجملة الصحيحة وغير الصحيحة حسب الواقع الف) الخفاش طائر من اللبونات صحيح ب) الانف عضو التنفس والشم غلط ج) الطاووس من الطيور المائية تعيش فوق جبال ثلجية د) غصون الاشجار في الربيع بديعة جميلة</p>

۰/۵	۱۰- عين الافعال المجهولة الف) خُلِقَ الانسانُ ضَعِيفاً ب) يُعَرَفَ المُجْرِمون بِسِيماهُم
۰/۵	۱۱- عين حروف الجر الف) آدَبُ المرءِ خيرٌ من ذِهِيه ب) وَأَنْصُرنا علي القومِ الكافِرِينَ
۱	۱۲- ضَع في الفراغ كلمة مناسبة تِيار- بَلغنا- أنوف الف) عَصَفَت رِياخٌ شَدِيدَةٌ و حَدَثَ ..... في ماءِ المُحيط ب) قال الطُّلاب ..... الستة السادِسَه عَشْرَةَ من العُمَر
۰/۵	۱۳- عَيْن اسم الفاعل و اسم المفعول الف) يا عَلامَ الغُيوبِ ب) يا سائِرُ كُلِّ مَعيوبِ
۰/۵	۱۴- عَيْن الجواب الصحيح الف) المجهول من يُخْرِجُ ب) الماضي من يَسْتَقْبَلُ أُخْرِجُ ☐ يَخْرِجُ ☐ يُخْرِجُ ☐ إِسْتَقْبَلُ ☐ قَبِلَ ☐ أَقْبَلَ ☐
۰/۵	۱۵- أَجِب عَنِ الاسْئَلَةِ الف) مَن أَيْنَ انت؟ ب) ما اسمُ المدرِسة؟
۱/۵	۱۶- إقرا النَّصَّ ثم أَحَب عن الاسئله الدلافين مِن الحيوانات اللبونة التي تَرْضَعُ صِغارها هُو حيوانٌ ذكِيٌّ يُحِبُّ مُساعِدَةَ الانسانِ هي تَسْطِيعُ ان تَرشِدنا الي مكانٍ سَقوطِ طائراً و مكان غرقِ سفينةٍ. ۱- كيفَ الدلافين؟ ۲- عَيْنُ جارٍ و المجرور

نمونه‌های از طرح درس سالانه

ماه	نام درس: عربی		پایه: یازدهم کاردانش		سال تحصیلی:	تهیه کننده دبیر؟
	هفته	از تاریخ - تا تاریخ	فصل	موضوع یا هدف	از صفحه تا صفحه	ملاحظات
مهر	اول	۷/۱	الدرس الخامس	هذا خلقُ الله	۴۵ تا ۴۸	
	دوم	۷/۷	الدرس الخامس	متن	۴۵ تا ۴۸	
	سوم	۷/۱۴	الدرس الخامس	اعلموا	۴۹ تا ۵۱	
	چهارم	۷/۲۱	الدرس الخامس	تمارين	۵۲ تا ۵۸	
	پنجم	۷/۲۸	الدرس الخامس	آزمون	۴۵ تا ۵۸	
آبان	اول	۸/۱	الدرس السادس	ذوالقرنین	۶۰ تا ۶۲	
	دوم	۸/۷	الدرس السادس	اعلموا (مجهول)	۶۳ تا ۶۵	
	سوم	۸	الدرس السادس	تمارين	۶۶ تا ۷۰	
	چهارم	۸/۱۴	الدرس السادس	تمارين	۶۶ تا ۷۰	
	پنجم	۸/۲۸	الدرس السادس	آزمون	۶۰ تا ۷۰	
آذر	اول	۹/۱	الخامس	تكرار و تمرين	۴۵ تا ۵۸	
	دوم	۹/۷	الخامس	”	”	
	سوم	۹/۱۴	الخامس	”	۶۰ تا ۷۰	
	چهارم	۹/۲۱	الخامس	”	”	
	پنجم	امتحانات				
دی	اول	”				
	دوم	”				
	سوم	”				
	چهارم	”				
	پنجم	”				
بهمن	اول	۱۱/۱	السابع	يا من في البحار	۷۲ تا ۷۴	
	دوم	۱۱/۷	”	متن	۷۲ تا ۷۴	
	سوم	۱۱/۱۴	”	اعلموا جارو مجرور	۷۵ تا ۷۸	
	چهارم	۱۱/۲۱	”	تمارين	۸۰ تا ۸۷	
	پنجم	۱۱/۲۸	”	آزمون	۷۲ تا ۸۷	

اسفند	اول	۱۲/۱	الدرس الثامن	صناعة التلميح في الأدب الفارسي	۸۸-۹۰
	دوم	۱۲/۷	”	متن	۸۸-۹۰
	سوم	۱۲/۱۴	”	اسم فاعل و مفعول و مبالغه	۹۱-۹۳
	چهارم	۱۲/۲۱	”	تمارين	۹۵-۱۰۰
	پنجم	۱۲/۲۸	تعطيل		
فروردین	اول	۱/۱	تعطيل		
	دوم	۱/۷	”		
	سوم	۱/۱۴	”		
	چهارم	۱/۲۱	الثامن	تكرار متن	۸۸-۹۰
	پنجم	۱/۲۸		آزمون	۸۸-۱۰۰
اردیبهشت	اول	۲/۱	الخامس	تكرار متن	
	دوم	۲/۷	الخامس	آزمون	
	سوم	۲/۱۴	السادس	تكرار متن	
	چهارم	۲/۲۱	”	آزمون	
	پنجم	۲/۲۸	السابع	آزمون	